

Fisket på Iggön/Säljemar

När man numera kommer till ett fiskeläge saknas ofta en bild, som tidigare visade att där fanns verksamma fiskare. Det var näten, skötarna, bojar och linor som hängde på tork efter nattens fangst. Det doftade fiskeläge: fisk, tjära och olja. Bilden och en del av de kännbara intrycken har delvis försvunnit. Antalet yrkesfiskare har minskat. Där som i skogen och jordbruket har många sökt sig till industrin. Vad som dock är den stora orsaken till att de synbara bevisen har försvunnit, är fiskets omdaning. Nylonet i skötarna och nät gör att redskapen ej behöver torkas.

Detta var mina reflektioner i en artikel 1973. Idag 1998 finns endast ett fåtal yrkesverksamma fiskare kvar efter hela Gästrikuskusten.

Vid Iggön och Säljemar fanns under krigsåren 20 båtlag. Idag finns inget i Säljemar och på Iggön 2 personer som fiskar med skötarna och delvis med nät, men detta i mindre skala. Där sälen är en svår konkurrent om strömmingskilona.

Fisket vid Iggön och Säljemar har bedrivits under flera hundra år. Fakta för detta har funnits på Kapellskäret (mer om detta på sid. 21.).

Hamnen var en så kallad Fiskebohamn med ett fiskekapell för borgare från Gävle med flera städer.

Efterhand som flera bosatte sig i de bägge byarna kom allt fler att ägna sig åt fiske. Detta i kombination med skötsel av mindre jord- och skogsbruk.

Skutor, pråmar senare fiskebåtar och mindre båtar t ex den kända "Hillesnibben" har byggts i byarna av yrkesfolk med erfarenhet från sjön och havet. Den första motorbåten sjösattes 1905 i Säljemar. Första trålbåten kom till Iggön 1962.

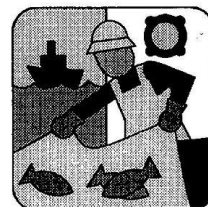
Fångsten av strömming har varierat stort från säsong till säsong. En natt med god fångst, nästa natt endast några strömmingar och med stora skador på skötarna.

När strömmingen leker kan de bli stora fångster. I en anteckning från 1975 berättar Emil Sandberg nedan om en rekordfangst den 1 september 1943.

"Då fick jag och min bror Olle 300 lådor, 9000 kg strömming på sex skötarna. Vi kunde inte bärga allt ensamma utan fick hjälp mitt i natten av en tillskyndande båt. Båda båtarna tog tillsammans i land 150 lådor, som på grund av matransoneringen lätt kunde säljas som konsument-strömming till högt pris. Sedan följdes vi åt efter resten och kom i land vid femtiden på eftermiddagen. Så skakade vi skötarna, sköljde och vägde. Detta parti gick direkt från sjöboden till Hudiksvalls salteri. Först klockan 10 på kvällen var vi färdiga med arbetet. Men vi fick en bra slant efter dåtida förhållanden för allt slitet".

Iggön 1951

[Hillebygden, Nr. 2, 1998]